



FAKULTA FILOZOFICKÁ  
ZÁPADOČESKÉ  
UNIVERZITY  
V PLZNI

Katedra filozofie

## PROTOKOL O HODNOCENÍ PRÁCE

**Práce** (co se nehodí, škrtněte): bakalářská

**Posudek** (co se nehodí, škrtněte): oponenta

**Práci hodnotil(a)**: PhDr. Miloš Ševčík, Ph.D.

**Práci předložil(a)**: Kristýna Richterová

**Název práce**: Důkazy Boží existence ve středověké filosofii

### 1. CÍL PRÁCE (uved'te, do jaké míry byl naplněn):

Cílem bakalářské práce kolegyně Kristýny Richterové, kterým mělo být, jak soudím z názvu práce i autorčina vyjádření v úvodu práce, přiblížení a porovnání jednotlivých způsobů podání důkazu Boží existence. Tento cíl byl splněn jen z malé části. Velkou část práce bohužel zabírá nadbytečné, nezřídka vágní a obtížně srozumitelné přibližování jednotlivých období vývoje středověké filozofie a základních obrysů koncepcí jednotlivých filozofů.

### 2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Většina textu bakalářská práce byla vytvořena jen na základě textů sekundární literatury. To neumožnilo autorce skutečně proniknout do myšlenek, o kterých referuje, a její vyjádření jsou tedy v mnoha případech nejasná. Zvláště v případech některých myslitelů, o kterých bakalářská práce pojednává, je však primární literatura snadno dostupná v českém překladu. Kdyby byla využita, mohl by se výklad autorky v mnohém zpřesnit.

Zbytečně obsírné uvádění do středověkého myšlení jako celku a do charakteru patristiky a scholastiky, které kolegyně Richterová podává, je většinou poplatné dnes už překonaným názorům Rádlovým, ze kterých autorka poněkud chaoticky čerpá. Autorka v těchto pasážích dochází k některým naprosto neobhajitelným tvrzením. Například prohlašuje, že středověké myšlení se nedá považovat za „filosofii nových názorů a systémů.“ (s. 7) Připouštím ale, že následující části bakalářské práce, ve kterých jsou excerpovány formulace zejména z prací Marka Otiska, Pavla Flosse a Richarda Heizmanna, přinášejí konstatování adekvátnější.

Celý text bakalářské práce je však zatížen nízkou stylistickou úrovní. Text není formulován jasně a přehledně, myšlenky se mísí, není jasné, jakým směrem má text postupovat. Vinou stylistických chyb, překlepů, nepochopení termínů, chyb ve skloňování, chyb ve slovesných vazbách a podobně nacházím v bakalářské práci řadu bizarních vyjádření. Uvádím jen několik příkladů, které žádným způsobem neupravuji.

Přiblížení období scholastiky je uvedeno takovouto tautologickou formulací: „Metoda, jenž je ve scholastickém učení využívána je považována za základ scholastiky jako takové a jedním z nejdůležitějších znaků scholastiky.“ (s. 17) Životní osudy jednoho z významných scholastických filozofů jsou přiblíženy i takovýmto způsobem: „Remešský arcibiskup byl ovšem nejen zklamán Eriugenovým dílem De divina predestinatione, ale také zděšen a náš irský představitel scholastiky byl exhumován i se svým dílem [...]“ (s. 20) Autorka také uvádí, že mnich Gaunilo, který vznáší námitky proti Anselmovu důkazu z pojednání Proslogion byl nevěřící: „Anselm ve své argumentaci pokračuje dál na základě uvědomnění si Gaunilovy neverčivosti, díky které Gaunilo jen těžko přijme odkázání na víru a Písmo svaté.“ (s. 25)

Vázným problémem je to, že problematice dokazování Boží existence se text bakalářské práce věnuje málo, a to většinou jen na základě informací čerpaných ze sekundární literatury. Na některých místech jsou vyjádření autorky natolik strohá, že ztrácejí srozumitelnost. To zvláště platí pro přiblížení důkazu Boží existence u Boethia, Alberta Velikého a Bonaventury. Autorka se naopak nadbytečně věnuje přibližování filozofického kontextu provedení tohoto důkazu u jednotlivých myslitelů. Toto přiblížení je však ve většině případů opět nejasné. Bakalářská práce má do značné míry nesouvislý charakter, často se jedná spíše o poznámky čerpané ze sekundární literatury. Autorka postupuje bez dostatečného kritického odstupu, často nedokáže udržet souvislost výkladu, předjímá, co ještě nevyložila, přechází od jednoho tématu k druhému bez zřejmého obecnějšího záměru.

**3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):**

Také po formální stránce má práce řadu nedostatků. Jak už jsem výše uváděl, překlepů, chyb ve skloňování, chyb v interpunkci je v práci mnoho. Nepříjemné jsou však i chyby v psaní vlastních jmen, například Anselm místo Anselm (s. 23, 26). V práci se však objevují i vlastní jména psaná dvěma způsoby, například „Dionýsos Areopagita“ i „Dionýsios“ (s. 12–14), nebo „Abelard“ i „Abaelard“ (s. 17).

Autorka v práci cituje ze sekundární literatury, aniž by citáty uvodila upozorněním, že se jedná o názory interpretů názorů středověkých myslitelů, a nikoli názory samotných interpretovaných autorů. To považuji za poněkud matoucí.

Nestandardní je i odkazování do literatury v poznámkách pod čarou, v řadě případů je chaoticky uváděno vydavatelství jednotlivých titulů a chaoticky jsou v některých případech také uváděny příslušné stránky.

**4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):**

Obtížně přijatelná je předložená práce už po stránce obsahové, příliš málo se věnuje tomu, čemu se věnovat má, a naopak příliš si všímá toho, co by mohla a měla pominout. Vyjádření obsažená v práci jsou však také často obtížně srozumitelná, a to z důvodu stylistických pochybení. Tyto chyby spolu s řadou formálních nedostatků práci posouvají, podle mého názoru, pod hranici přijatelnosti.

**5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):**

Nemám.

**6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl):**

Nevyhověla.

Datum: 25. 5. 2015

Podpis:

